

Raadsvoorstel

afdeling
Cultuur, vastgoed en ontwikkeling

steller
E.A.J. Extra

gouda
15 september 2020

dossiernummer
4304

telefoon
0182588667

onderwerp
Matching van de OCW bijdrage ten behoeve van de Goudse Schouwburg

Gevraagd besluit

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad van de gemeente Gouda voor te besluiten tot:

1. Kennis te nemen van het concept-collegebesluit om te voldoen aan de vereiste matching van de subsidie van € 435.702 van het ministerie van OCW aan de Goudse Schouwburg en daarvoor, naast de reeds geschonken € 200.000 en de huurkorting voor de periode april t/m juni 2020, een 100% huurkorting aan de Goudse Schouwburg in te zetten voor de periode juli 2020 t/m november 2020 tot aan het maximum van het te cofinancieren bedrag.
2. Eventuele wensen of bedenkingen ter kennis van het college te brengen en bijgevoegd besluit vast te stellen.

Toelichting

Het college is voornemens om te voldoen aan de vereiste matching van de subsidie van € 435.702 van het ministerie van OCW aan de Goudse Schouwburg en daarvoor, naast de reeds geschonken € 200.000 en de huurkorting voor de periode april t/m juni 2020, een 100% huurkorting aan de Goudse Schouwburg in te zetten voor de periode juli 2020 t/m november 2020 tot aan het maximum van het te cofinancieren bedrag.

Ondanks dat het verlenen van huurkorting een bevoegdheid is van het college, is het belangrijk om de raad te betrekken in de besluitvorming, gegeven het cultureel, maatschappelijk en publieke belang van de Schouwburg, conform artikel 169 lid 4 van de gemeentewet.

De raad wordt in de gelegenheid gesteld om zijn wensen en bedenkingen in te brengen op het voornemen van het college om de huurkorting van toepassing te verklaren op de periode tot eind dit jaar, aanvullend op de huurkorting voor de periode tot 1 juli en de schenking waartoe reeds is besloten. De te verlenen huurkorting voor de matching wordt gemaximeerd op het bedrag de noodzakelijk is voor de cofinanciering.

Het raadsbesluit dat ter vaststelling voorligt luidt dat er geen wensen en bedenkingen zijn tegen het voornemen. Indien de raad wel wensen en bedenkingen heeft, kan het besluit geamendeerd worden.

Pas na het al dan niet uiten van wensen en bedenkingen, zal het college een definitief besluit nemen over de vereiste matchingsbijdrage.

1 Nadere uitleg op gevraagd besluit

Op 27 juli heeft de Schouwburg bericht ontvangen dat zij aanspraak kan maken op € 435.702 op grond van de landelijke 'Regeling aanvullende ondersteuning culturele en creatieve sector COVID-19'. Ondanks dat de kans op deze middelen klein was, is dit na een intensieve gezamenlijke lobby door de Schouwburg en gemeente alsnog gelukt. Een belangrijke voorwaarde voor het daadwerkelijk verkrijgen van dit bedrag is een matchingsbijdrage door medeoverheden met minimaal een gelijk bedrag vereist.

2 Argumenten

Het college is voornemens met behulp van de middelen die OCW (via het Gemeentefonds) en de Provincie (via een subsidieregeling) aanvullende ondersteuningsmaatregelen te nemen voor de gehele Goudse culturele sector. Dit zal zodra er duidelijkheid is van OCW en PZH worden voorgelegd aan de gemeenteraad in de vorm van een subsidieregeling. Verwachting is dat dit niet voor de novembercyclus zal plaatsvinden.

Voor de Goudse Schouwburg is het echter noodzakelijk om een separaat besluit te nemen. De Goudse Schouwburg is het hardste geraakt door de plotselinge sluiting en de huidige beperkingen.

De Goudse Schouwburg, een van Nederlands meest succesvolle theaters met een hoge bezettingsgraad, ontvangt relatief weinig subsidie (15%).

De liquiditeit was op orde door de 2 grote inkomstenpieken: in januari de gehele subsidie voor dat jaar en in mei/juni de inkomsten uit de voorverkoop.

Door de sluiting en de beperkingen van het bezoekersaantal is de 2de inkomstenpiek uitgebleven. Dit heeft groot effect op de liquiditeitspositie en heeft geleid tot het besluit van 14 juli om € 200.000 te schenken, vooruitlopend op landelijke besluiten en generieke ondersteuningsmaatregelen voor de Goudse culturele sector. Voorafgaand daaraan is reeds uitstel van huurbetaling verleend. Bij besluit van 8 september jl. heeft het college de huur voor de periode tot 1 juli besloten om een huurkortingen te verlenen aan organisaties van de gehele vastgoedportefeuille die aan de vastgestelde criteria voldoen. Voor culturele en maatschappelijke organisaties gaat het om een huurkorting van 100%. De Goudse Schouwburg voldoet aan de gestelde criteria. Het voorstel voor de gehele vastgoedportefeuille ligt gelijktijdig voor aan de raad.

Het college heeft op 29 mei bereidheid uitgesproken om cofinanciering in de vorm van 100% huurkorting te verlenen voor de periode tot eind dit jaar indien de Goudse Schouwburg aanspraak kan maken op een bijdrage uit het eerste steunpakket van OCW (3993).

De afgelopen periode heeft er een intensieve lobby bij OCW plaatsgevonden, na bekendmaking van de contouren voor de regelingen die zijn voortgevloeid uit het eerste landelijke noodpakket voor cultuur. De regeling bood weinig kans voor aanspraak door de Goudse Schouwburg. Desalniettemin heeft de Goudse Schouwburg toen de aanvraagprocedure werd geopend door het Fonds Podiumkunsten, uitvoerder van de regeling voor OCW, een aanvraag ingediend.

Op 27 juli heeft de Schouwburg bericht ontvangen dat zij op een bijdrage van € 435.702 kan rekenen, mits dit gemacht wordt door een medeoverheid.

Er wordt om spoedige besluitvorming gevraagd zodat er zekerheid is over de middelen. Daarnaast is een spoedig besluit van belang vanwege de Europese Covid-regeling rondom staatssteun. Deze regeling geldt vooralsnog alleen dit jaar. Zie 3.5 voor verdere juridische toelichting.

Inmiddels is bekend dat voor de steunregeling van OCW meer matchingsgeld nodig is dan de eerder genomen besluiten (schenking en huurkorting april t/m juni). Het voorstel is dan ook om naast deze 2 besluiten ook de 100% huurkorting voor de periode tot 30 november 2020 (tot aan het maximum van het te cofinancieren bedrag), in lijn met het eerdere principebesluit (3993), om te zetten in een definitief besluit om zo aanspraak te maken op het volledige bedrag van OCW.

2.1 Argumenten inzetten huurkorting in plaats van subsidie

De vereiste matching kan op verschillende manieren worden gerealiseerd.

Omzetverhogende methodes, zoals subsidies worden afgeraden. Stijgende omzetten hebben namelijk direct invloed op de definitieve vaststelling van de NOW. Gemiddeld leidt € 1,- gemeentelijke coronasubsidie tot € 0,45 minder rijkssteun via de NOW.

Kostenbesparingen tellen echter niet als inkomsten voor de NOW, waardoor het verlenen van de huurkorting een effectiever middel is dan een subsidie.

2.2 Argumenten beleid

De Goudse Schouwburg neemt in diverse beleidsnota's een prominente rol in; cultureel, economisch, toekomstvisie, jeugd en toerisme. In de Cultuurnota 'Het cultureel vermogen van Gouda' is De Goudse Schouwburg aangewezen als onderdeel van de culturele basisinfrastructuur.

Culture voorzieningen, zoals de Goudse Schouwburg dragen bij aan een aantrekkelijk woon- en leefklimaat, sociale cohesie onder inwoners, faciliteren ontmoetingen en daarmee helpen zij inwoners aan het hebben en onderhouden van een sociaal netwerk.

De Schouwburg heeft een groot bereik en hebben de afgelopen jaren bouwstenen ontwikkeld voor een bredere cultuurparticipatie en – educatie. Het is de plek voor educatieve voorstellingen voor het onderwijs en waar verenigingen plek vinden voor jaaruitvoeringen, bijvoorbeeld van een dansschool of muziekverenigingen en daarmee dus ook een belangrijke spil in het lokale verenigingsleven. Daarnaast biedt de Schouwburg ruimte aan congressen en zakelijke bijeenkomsten.

Gouda is een bruisende, vitale stad met goede voorzieningen en voldoende uitgaansgelegenheden. De aanwezigheid van de Schouwburg en de Cinema dragen direct en indirect bij aan de werkgelegenheid in Gouda. De aantrekking van bezoekers zorgt bijvoorbeeld voor winkel- en horecagebruik in de directe omgeving, maar denk ook aan leveranciers van de horeca van de stichting.

2.3 Argumenten financieel

In totaal is het verwachte verlies van de Schouwburg op het moment van schrijven € 1,2 miljoen in 2020 wanneer er geen financiële maatregelen worden genomen. Na het nemen van eigen kostenbesparende maatregelen, toevoegen van de middelen van OCW, de gemeentelijke schenking en het inzetten van een 100% huurkorting voor een periode van in totaal 9 maanden, is het begrootte verlies € 263.072 in 2020. In 2021 wordt, na alle genomen maatregelen, opnieuw een verlies verwacht van € 729.146. Uitgangspunt in deze berekeningen is dat er vanaf september 2021 weer normaal publiek ontvangen kan worden zonder dat er in de tussentijd opnieuw verder beperkende maatregelen genomen worden. Zie financieel overzicht dat als bijlage is toegevoegd aan dit voorstel.

De subsidie die de Schouwburg ontvangt van het Fonds Podiumkunsten betreft de subsidie uit de “Regeling aanvullende ondersteuning culturele en creatieve sector COVID-19” van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Het ministerie heeft daaraan de voorwaarde verbonden dat de rijksbijdrage door een medeoverheid minimaal voor eenzelfde bedrag gematcht moet worden. Een lagere bijdrage van de gemeente, leidt tot een lagere rijksbijdrage.

De eerder gedane schenking van € 200.000 kwalificeert als matching. Daarnaast ligt aan de raad gelijktijdig het voorstel voor over huurkortingen ten behoeve van de gehele vastgoedportefeuille (4277). Indien de raad hiermee instemt, wordt er een 100 % huurkorting voor de periode april t/m juni 2020 aan de Goudse Schouwburg verleend, aangezien de Schouwburg voldoet aan de criteria. Samen met de schenking telt dit op tot € 290.998,-. Wanneer besloten wordt om ook de 100 % huurkorting te verlenen voor de periode juli t/m november 2020 (waarde € 151.665), wordt het totaal gevraagde minimale matchingsbedrag gerealiseerd. De huurkorting die wordt verleend wordt gemaximeerd tot aan het te cofinancieren bedrag.

In de berekeningen van de Goudse Schouwburg wordt uitgegaan van 100 % huurkorting tot en met december en geven daarbij aan dat zij dan voldoende ondersteund zijn om de coronacrisis het hoofd boven water te houden. Hierbij wordt er echter van uitgegaan dat er geen 2de golf of andere verdere beperkingen worden opgelegd dit najaar en dat er vanaf september 2021 weer regulier voorstellingen bezocht kunnen worden. Indien deze situatie zich wel voordoet, kunnen additionele maatregelen niet uitgesloten worden.

In het voorstel over de gehele vastgoedportefeuille (4277) is besloten te bezien in hoeverre aanvullende steunmaatregelen voor de verschillende categorieën huurders voor de periode 1 juli tot 31 december 2020 nodig zijn en daarover voor het einde van dit jaar besluiten te nemen. Dit zal ook het geval zijn voor de Schouwburg.

Het toepassen van een lastenverlaging heeft geen invloed op de vaststelling van de uiteindelijke NOW. Wanneer eenzelfde bedrag als subsidie verstrekt zou worden, telt dit als inkomsten en wordt de NOWbijdrage lager vastgesteld.

2.4 Argumenten juridisch

Steun die decentrale overheden verlenen die valt onder de Algemene groepsvrijstellingsverordening (AGVV), hoeft niet te worden aangemeld bij de Europese Commissie. Er kan worden volstaan met een kennisgeving en een jaarlijkse staatssteunrapportage. Afhankelijk van het steunelement moet er ook worden voldaan aan de transparantieplichting.

De externe juridisch expert stelt dat kan worden aangenomen dat het verstrekken van de huurkorting voldoet aan de voorwaarden voor exploitatiesteun in de zin van artikel 53 AGVV. Hiervoor is van belang dat de voorgenomen steun uitsluitend bedoeld is voor de Schouwburg en niet zal worden gebruikt voor de Cinema. Dit geldt zowel voor de OCW-subsidie – die wordt verstrekt aan de Schouwburg omdat zij een “cruciale regionale instelling” is – als voor de ‘matching’ door de gemeente. De huurkorting kan dan ook alleen worden verleend onder expliciete voorwaarde dat deze steunverlening niet direct of indirect mag worden aangewend voor de Cinema. Hiertoe dient tevens een verantwoordingsverplichting en een ontbindingsclausule te worden opgenomen. Ook dient de gemeente ervoor te zorgen dat het steunbedrag niet hoger is dan wat nodig is voor de Schouwburg om de exploitatietekorten plus een redelijke winst over de betrokken periode te dekken (art. 53 lid 7 jo. art. 2 lid 142 AGVV).

Het voordeel van het onder de AGVV brengen van de steun is dat geen voorafgaande goedkeuring van de Commissie nodig is, maar de gemeente slechts een kennisgeving hoeft te versturen, binnen 20 werkdagen na de inwerkingtreding van de steunmaatregel (via Europa Decentraal en BZK aan de Commissie).

2.5 Argumenten relatie met de volledige vastgoedportefeuille

Middels het voorstel 4277, “steunmaatregelen voor huurders gemeentelijke accommodaties als gevolg van de coronacrisis”, heeft het college op 8 september besloten over de inzet van al dan niet gehele huurkortingen voor een groep huurders van gemeentelijk vastgoed. Dit voorstel ligt eveneens op 28 oktober voor aan de raad.

Dit besluit ziet toe op de periode april tot juli 2020. De Goudse Schouwburg valt in dit besluit onder Categorie 1: gesubsidieerde organisaties met een cultureel en/of maatschappelijke functie. Voor haar is besloten dat zij aanspraak kan maken op “Het verlenen van huurkorting ter hoogte van 100%, voor de periode 1 april tot 1 juli 2020, aan categorie 1 huurders (gesubsidieerde instellingen met een maatschappelijk/culturele functie) en categorie 2 huurders (niet gesubsidieerde instellingen met een maatschappelijk/culturele functie”. In het genoemde voorstel zijn een aantal criteria benoemd waaraan een organisatie moet voldoen om aanspraak te maken op de huurkorting. De Goudse Schouwburg voldoet aan die criteria.

Daarnaast wordt in het genoemde besluit voorgesteld te bezien in hoeverre aanvullende steunmaatregelen voor de verschillende categorieën huurders voor de periode 1 juli tot en met 31 december 2020 nodig zijn en daarover voor het einde van dit jaar besluiten te nemen, dit zal ook voor de resterende periode voor de Schouwburg gelden.

3 Kanttekeningen

3.1 Kanttekeningen

Het door een medeoverheid beschikbaar stellen van middelen is bij de aankondiging van het landelijk noodpakket al aangekondigd als voorwaarde voor de verstrekking. Het ministerie van OCW gaat ervan uit dat iedere euro steun die zij verstrekt, wordt gematcht.

Wanneer de gemeente niet, of niet volledig bijdraagt, zal de Schouwburg geen of niet volledig aanspraak kunnen maken op het toegezegde bedrag.

3.2 Termijn van beperkende maatregelen is onbekend

Op het moment van schrijven is nog onbekend hoe het verdere verloop van de opgelegde maatregelen zal zijn. In de gebruikte berekeningen is ‘conservatief’ uitgegaan van een capaciteit van 20% tot 1 januari 2021. Dit lijkt, gezien de huidige beperkingen en gebruikte onderliggende beredenering, het meest realistische scenario. Indien in het najaar blijkt dat de maatregelen versoepeld of juist weer strenger worden, worden de berekeningen daarop aangepast.

3.3 Andere aanname in de calculatie

Naast de onzekerheid over de maatregelen, is er in de calculatie een aanname gedaan over het gedrag van mensen. Uit onderzoek naar de bereidheid van mensen om snel weer naar theaters of musea te gaan, is gebleken dat 60% een aantal maanden af wil wachten (bron: . Dit is ook terug te zien in de bezoekersaantallen van de eerste activiteiten, zowel in de Schouwburg en de Cinema, als ook bij het Museum Gouda.

In de berekeningen is uitgegaan dat de voorverkoop die in augustus start, 20% van de beschikbare kaarten verkocht zullen worden (20% zaalbezetting i.p.v. 100%). In de normale situatie worden 60% van de kaarten verkocht in de voorverkoop.

3.4 Mogelijke aanspraak precedentwerking

De Goudse Schouwburg is in Gouda de enige organisatie die aanspraak kan maken op een bijdrage uit de "Regeling aanvullende ondersteuning culturele en creatieve sector COVID-19" van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. De matchingsvoorwaarde geldt daarmee alleen voor de Schouwburg en heeft daarmee een unieke positie ten opzichte van andere organisaties.

Deze matchingsvoorwaarde zorgt er tevens voor dat er al een besluit wordt genomen over de inzet van huurkorting voor de rest van het jaar.

Voor andere gemeentelijke huurders, wordt conform het voorstel 4277, steunmaatregelen voor huurders gemeentelijke accommodaties als gevolg van de coronacrisis, aan het einde van het jaar een afweging gemaakt over eventuele verdere huurkorting of andere ondersteuningsmaatregelen.

Het verlenen van deze vorm van steun, kan alleen met goedkeuring van de Europese Commissie. Het eerder genoemde tijdelijke COVID-19 steunkader geldt tot het einde van het jaar. Dat maakt dat spoedige besluitvorming noodzakelijk.

3.5 Spreken van huurkorting

Kwijtschelding van huur kan, in die gevallen waarbij de huur is belast met btw, onbedoelde negatieve fiscale effecten hebben voor de huurder. De fiscalist adviseert dan ook om in termen te spreken van huurkortingen in plaats van kwijtschelding.

4 Juridische- / financiële gevolgen

Het college is bevoegd huurkorting te verlenen. Het budgetrecht is echter voorbehouden aan de gemeenteraad. Eerder is de gemeenteraad geïnformeerd over de totale omvang van de schade door corona, circa € 6,5 - € 10 miljoen (excl. huurderiving). Voor cultuur is rekening gehouden met €1,5 tot 3,2 mln, de verliezen van de Schouwburg zijn hierbij inbegrepen.

In oktober beslist de gemeenteraad over de onttrekking van het gehele benodigde budget voor corona schade uit de algemene reserve. Daar zal deze huurkorting in opgenomen worden. De financiële verwerking vindt plaats bij het 2e ijkmoment.

Indien de raad niet instemt met het benodigde budget, zal dit besluit onder programma 5 verrekend worden.

5 Communicatie / interactiviteit

Rekening houdend met de ontvangen wensen en bedenkingen van uw raad, wordt het voorstel wederom geagendeerd ter definitieve besluitvorming in het college. Indien het college vervolgens definitief besluit tot steunverlening, stelt de gemeente binnen 20 dagen na inwerkingtreding van de steunmaatregel de Europese Commissie door middel van een kennisgeving op de hoogte. Deze procedure loopt via Europa Decentraal en BZK.

Bijlage; financieel overzicht

Resultaat scenario's DGS + CG

STAAT VAN BATEN EN LASTEN	Voorlopig 2019	Oorspronkelijk begroot 2020	Corona NORMAL CASE scenario 2020	Corona NORMAL CASE scenario 2021	Corona NORMAL CASE scenario 2022
Opbrengst Voorstellingen	2.991.552	2.911.962	1.188.844	2.091.344	2.911.962
Kosten Voorstellingen	-2.128.621	-2.037.677	-1.030.593	-1.611.077	-2.037.677
Resultaat Voorstellingen	862.931	874.285	158.251	480.266	874.285
Opbrengst hospitality	1.639.902	1.450.093	540.542	1.038.411	1.450.093
Kosten hospitality	-416.260	-369.843	-153.124	-264.878	-369.843
Opbrengst sales	256.666	354.804	122.188	209.648	354.804
Kosten sales	-16.020	-170.654	-15.890	-101.852	-170.654
Resultaat Hospitality & Sales	1.464.288	1.264.400	493.716	881.328	1.264.400
Opbrengst films	2.273.987	2.220.715	788.325	1.590.960	2.220.715
Kosten films	-1.022.819	-972.673	-351.767	-696.840	-972.673
Resultaat films	1.251.168	1.248.042	436.558	894.120	1.248.042
Resultaat uit Programmering/ Sales	3.578.387	3.386.726	1.088.525	2.255.714	3.386.726
Personeel	-2.568.125	-2.397.660	-2.332.755	-2.397.660	-2.397.660
NOW regeling	-	-	692.222	-	-
Huisvesting	-785.588	-790.964	-766.032	-790.964	-790.964
Marketingkosten	-106.847	-119.100	-63.786	-82.158	-119.100
Algemene Kosten	-396.997	-426.970	-311.390	-426.970	-426.970
Afschrijvingen	-408.810	-415.000	-396.687	-415.000	-415.000
Dotatie voorziening groot onderhoud	-18.600	-32.000	-31.998	-32.000	-32.000
Rente lasten	-200.027	-192.000	-180.162	-192.000	-192.000
Exploitatiekosten	-4.484.994	-4.373.693	-3.390.587	-4.336.751	-4.373.693
Totaal Subsidie	1.069.056	1.070.000	1.078.800	1.085.092	1.085.092
Resultaat reguliere bedrijfsvoering	162.449	83.033	-1.223.262	-995.946	98.125
Kosten organisatie in transitie	2019	2020	2020	2021	2022
Training & coaching personeel	-74.400	-			
Transitievergoedingen	-45.960	-			

Marketing uitingen transitie	-6.856	-			
Advieskosten inzake transitie	-6.882	-			
Aanvullende maatregelen					
Corona 1,5 meter aanpassingen			-50.000	-50.000	
Besparing personeelskosten			89.432	316.800	157.800
Transitievergoedingen			-45.761	-	
Besparingen op kosten			57.820	-	
Kwijtschelding huur			272.997		
Schenking Gemeente Gouda			200.000		
Subsidie fonds Podiumkunsten (bijdrage OCW)			435.702		
Totaal kosten transitie / maatregelen	-134.098	-	960.190	266.800	157.800
Operationeel resultaat	28.351	83.033	-263.072	-729.146	255.925